

Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027

1. Inleiding

Gemeente, politie, ketenpartners en professionals werken dagelijks aan een veilig en leefbaar Gouda. Alle partijen in de veiligheidsketen hebben hun eigen expertise en verantwoordelijkheid en werken op basis van gedeelde informatie, kennis en ervaring goed met elkaar samen. Maar ook de inwoners en ondernemers in Gouda hebben hierin een belangrijke rol. De buurman die de post uit het zicht legt als de burens op vakantie zijn, het wijkteam dat een informatieavond organiseert, de voorbijganger die een verdachte situatie meldt bij de politie en het buurtpreventieteam dat 's avonds een oogje in het zeil houdt. Allemaal voorbeelden van Gouwenars die zich verantwoordelijk voelen voor hun eigen wijk, buurt en straat en door hun inzet iets doen voor de stad. Deze inzet is hard nodig want een veilig en leefbaar Gouda; dat doen we met elkaar. Respectvol omgaan met elkaar en met iedereen die een publieke taak vervult vormt de basis. In het **Bestuursakkoord 2022-2026 'Geef Gouda door'** is volop aandacht voor leefbaarheid en veiligheid. De voorliggende **IVB Kadernota 2024-2027** sluit goed aan bij de uitgangspunten hiervan. Specifiek over leefbaarheid en veiligheid zijn in het bestuursakkoord de volgende uitgangspunten opgenomen:

Leefbaarheid en veiligheid

- *Inwoners ervaren Gouda over het algemeen als een veilige stad. Dat doen we als Goudse samenleving samen. Veiligheid wordt mede bepaald door de sociale verbondenheid in de buurt en de situatie op straat, waar buurtbewoners elkaar kunnen aanspreken. Straatintimidatie gaan we tegen. Verrommeling en dagelijkse irritaties pakken we samen op.*
- *We zetten de koers en aanpak op het gebied van veiligheid met specifieke aandacht voor jongeren door. We blijven investeren in het interventieteam. We kiezen voor preventie waar dat kan en stevig optreden waar nodig. We intensiveren op ondermijning en pakken dit de komende periode integraal op. We investeren in jongeren- en opbouwwerk en in Boa's. We handhaven onze brede aanpak op mensenhandel. Samen met de gemeenteraad werken we dit verder uit in het Goudse Veiligheidsbeleid.*
- *Er is een verschuiving gaande naar digitale criminaliteit. We investeren in het weerbaar maken van de gemeentelijke organisatie en het voorlichten van ondernemers en inwoners over cybercrime.*

Buurtaanpak

We willen dat iedere Gouwenaar opgroeit en woont in veilige, leefbare straten en buurten. In de meeste buurten en wijken is het fijn wonen, maar in Gouda zijn ook een aantal kwetsbare buurten waar verschillende sociaal-maatschappelijke problemen zich opstapelen en leiden tot grote kansengelijkheid. Om kansen in deze buurten te vergroten en om het welbevinden van buurtbewoners te versterken, investeren we in een langjarige en integrale buurtaanpak samen met bewoners. We stellen een kwartiermaker aan om dit uit te werken en aan te jagen, samen met de inwoners.

Gastvrije stad

Gouda is een gastvrije stad voor iedereen. We willen de komst van een AZC mogelijk maken en dit in nauwe samenwerking met de gemeenteraad verder uitwerken.

Voor de komende vier jaar focust het Integraal veiligheidsbeleid van gemeente Gouda zich op de volgende strategische veiligheidsthema's: **Ondermijning, gedigitaliseerde criminaliteit en cybercrime, de aanpak van woninginbraken en andere HIC, de aanpak van jeugdcriminaliteit en jeugdoverlast en polarisatie, radicalisering en extremisme. Dit alles informatie gestuurd en binnen de strategie wijkgericht en integraal.**

DSP-groep heeft op verzoek van gemeente Gouda een onderzoek uitgevoerd naar het resultaat en de effectiviteit van het gevoerde beleid in de afgelopen vier jaar. Een vergelijk met andere gemeenten en een nadere analyse van vier specifieke maatregelen (TopX-aanpak, Risicjongerenoverleg, Bibob-toets, Last onder Dwangsom) maakte hier onderdeel van uit. Voor het onderzoek is gesproken met een grote groep professionals, ketenpartners, is informatie opgehaald uit de stad en is zoals gewenst een startnotitie opgesteld en besproken met de gemeenteraad. DSP geeft in het eindrapport inzicht in de ontwik-

keling van veiligheidssituatie en geeft advies over de geprioriteerde veiligheidsthema's voor de komende 4 jaar. Het rapport is als bijlage toegevoegd. Naast het bestuursakkoord sluiten de strategische veiligheidsthema's in deze IVB Kadernota 2024-2027 goed aan bij: de Veiligheidsagenda 2023 t/m 2026 van het Ministerie van Justitie en Veiligheid en het Regionaal Beleidsplan van de Eenheid Den Haag: de Coalitie voor veiligheid 2023-2026.

Samenwerking Zorg & Veiligheid

Waar de samenwerking tussen Zorg en Veiligheid in de vorige kadernota nog als strategie werd benoemd, is een intensieve en goede samenwerking tussen Zorg en Veiligheid essentieel en voor het integrale veiligheidsbeleid voor gemeente Gouda voor de komende vier jaar een uitgangspunt. Eén van de belangrijkste lessen die is geleerd, is dat wanneer we het veiligheidsdomein en het zorgdomein beter met elkaar verbinden, we criminaliteit en overlast kunnen voorkomen en bij vroegtijdige signalering integraal kunnen aanpakken. De samenwerking tussen verschillende gemeentelijke afdelingen in het interventieteam, de samenwerking met de afdeling RBA/Wonen, de brede aanpak op jeugd met aandacht voor preventie en repressie (waaronder de ontwikkeling om gezondheid als preventiemiddel in te zetten) en de inzet van gebiedsregie zijn in dit kader te noemen. Op het gebied van sociale overlast is de samenwerking met het zorgdomein als vanzelf aanwezig. Het zwaartepunt van de aanpak ligt bij het sociaal domein. In het geval van extreme overlastsituaties is ook het veiligheidsdomein aan zet. In gevallen van zware woonoverlast werken gebiedsregie, woningcorporaties en partners samen om tot een oplossing te komen. Met daarbij een gedeelde verantwoordelijkheid voor de dossieropbouw op basis waarvan (bestuurlijke) maatregelen kunnen worden genomen.

Informatie gestuurd met oog voor privacy

Op basis van actuele en betrouwbare informatie kunnen gerichtere keuzes worden gemaakt voor het inzetten van maatregelen en middelen. Door aangescherpte wet- en regelgeving op het gebied van privacy is het delen van informatie niet vanzelfsprekend. Een vorm van informatiedeling blijft echter nodig. Voor een goede aanpak moeten de veiligheidspartners weten wat er speelt in de stad. Voor processen waarbij informatie gedeeld moet worden tussen de veiligheidspartners is er continue aandacht voor privacy aspecten, o.a. door het opstellen van convenanten en het uitvoeren van Data Protection Impact Assessments (DPIA's). Met een DPIA wordt het inzichtelijk waar grote privacyrisico's ontstaan als persoonsgegevens worden gebruikt en welke maatregelen hierbij moeten worden genomen.

IVB actieplan en Rijker verantwoordden

Ieder jaar worden de doelstellingen uit de IVB Kadernota geconcretiseerd in een uitvoeringsplan, het IVB Actieplan. Daarnaast wordt jaarlijks teruggekeken met de IVB Jaarrapportage. Doormiddel van Rijker verantwoordden willen we toewerken naar een verantwoordingssystematiek die meer verhalend de resultaten van het gevoerde beleid weergeeft en daarmee meer mogelijkheden biedt om bij te sturen als dat nodig is. Rijker verantwoordden betekent het zoeken naar rijkere manieren om doelen en de effecten van ons handelen concreet te benoemen en rijke manieren om zichtbaar te maken dat en hoe deze doelen zijn behaald.

2. Strategische veiligheidsthema's 2024-2027

Gemeente Gouda benoemt voor de komende vier jaar de volgende strategische veiligheidsthema's: Ondermijning, gedigitaliseerde criminaliteit en cybercrime, de aanpak van woninginbraken en andere HIC, de aanpak van jeugdcriminaliteit en jeugdoverlast en polarisatie, radicalisering en extremisme. Dit alles informatie gestuurd en binnen de strategie wijkgericht en integraal.

Integraal en wijkgericht werken we aan de volgende strategische veiligheidsthema's		
We intensiveren:	We ontwikkelen:	We consolideren:
1. De aanpak op ondermijning. Hierbij richten we ons op de kwetsbare branches, drugscriminaliteit, criminele families en netwerken en jonge aanwas en drugsgebruik	2. Een aanpak op gedigitaliseerde criminaliteit en cybercrime	3. De aanpak van woninginbraken en andere HIC.
		4. De aanpak van jeugdcriminaliteit en jeugdoverlast
		5. De aanpak op polarisatie, radicalisering en extremisme

Hiermee wordt het advies van DSP-groep overgenomen om ondermijning, gedigitaliseerde criminaliteit en HIC als strategische veiligheidsthema te benoemen. Daarnaast wordt de aanpak op jeugdcriminaliteit

en –overlast als 4e strategische veiligheidsthema benoemd. Achterliggend hieraan is de wens om juist op dit thema de focus en aandacht te houden (zie hiervoor § 3.4). Middels een amendement heeft de gemeenteraad besloten polarisatie, radicalisering en extremisme als 5e strategische veiligheidsthema te behouden. Het beeld wordt dan:

Schematische weergave van de strategische veiligheidsthema's voor Gouda

Kwetsbare wijken, integraal en wijkgericht

Doormiddel van de strategie integraal en wijkgericht kan recht worden gedaan aan de verschillen tussen wijken in Gouda en lokaal een passende aanpak voor criminaliteit en veiligheidsproblematiek worden ontwikkeld. In een aantal Goudse wijken is sprake van een cumulatie van factoren waardoor deze relatief kwetsbaar zijn voor criminaliteit en veiligheidsproblemen. In deze wijken is het van belang een integrale, wijkgerichte aanpak te creëren om de problematiek in de wijk te verminderen door enerzijds preventief in te zetten op risicofactoren en anderzijds repressief criminaliteit aan te pakken. Dit betekent dat kwetsbare wijken niet zo zeer een zelfstandig thema is maar meer een strategie of een manier van (samen)werken waarmee veiligheidsproblematiek op wijkniveau kan worden aangepakt. Hierbij is het zaak dat verschillende gemeentelijke afdelingen gezamenlijk optrekken. Deze strategie geldt voor de inzet op alle genoemde (strategische) veiligheidsthema's. Dit betekent dat bijvoorbeeld gericht woninginbraken in hotspots worden aangepakt en digitale weerbaarheidscampagnes worden ingezet in gebieden met veel ondernemers. Daarnaast sluit de strategie integraal en wijkgericht goed aan bij de beoogde langjarige integrale buurtaanpak van gemeente Gouda.

Informatie gestuurd

Zoals eerder aangegeven is een vorm van informatiedeling noodzakelijk voor een gerichte aanpak. De veiligheidspartners moeten weten wat er speelt in de stad. Die kennis is aanwezig bij de professionals op straat vanuit hun contact met bewoners en ondernemers. Daarnaast kunnen cijfers inzicht geven in de aard en omvang van problemen. Door actuele monitoring van de cijfers, aangevuld met verhalen en ervaringen van bewoners en professionals die werken in onze stad, kan iedereen goed geïnformeerd zijn werk doen. In overleg met politie moet, binnen de geldende wet- en regelgeving, voor de komende jaren worden bepaald onder welke voorwaarde informatie en cijfers kunnen worden gedeeld. Voor lopende processen waarbij informatie wordt gedeeld tussen de veiligheidspartners is er al continue aandacht voor privacy aspecten, o.a. door het opstellen van convenanten en het uitvoeren van Data Protection Impact Assessments (DPIA's).

3. Ambities per strategisch veiligheidsthema

3.1 De aanpak op ondermijning

Criminelen zetten legale middelen in om op illegale wijze geld te verdienen. Het is een maatschappelijk vertakte criminele 'industrie' die zich manifesteert in de bovenwereld. Dit tast de maatschappelijke structuren en het vertrouwen daarin aan. Ondermijning doet zich voor op vele maatschappelijke terreinen en in vele vormen. Hierdoor vervaagt de grens tussen de legale bovenwereld met de illegale onderwereld. Gouda intensiveert de aanpak van de ondermijnende criminaliteit met hierbij de focus op kwetsbare branches, drugscriminaliteit, criminele families en netwerken en jonge aanwas.

De aanpak van ondermijnende criminaliteit is zeer complex en vraagt om forse gemeentelijke inzet. Gouda pakt vermoedens van ondermijnende activiteiten op, verricht vergaande verfijnde analyses uit en monitoren casuïstiek. Dit kan leiden tot diverse interventies, waaronder bijvoorbeeld integrale controles en –handhaving (denk aan sluiting drugspannen, weigeren vergunningaanvragen na Bibob-onderzoek of integrale bespreking in het interventieteam). Het Interventieteam werkt in die aanpak nauw samen met Stadsmarinier, de politie, met stadstoezicht, met het sociaal domein en met de ODMH. In specifieke casuïstiek worden externe partners zoals het openbaar ministerie, HEIT (Haags Economisch Interventieteam), het RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum), de NLA (arbeidsinspectie) en de belastingdienst betrokken.

De integrale horeca-, panden- en garageboxencontroles worden maandelijks voortgezet en uitgebreid met controles op bedrijventerreinen. De kwetsbare branches in winkelpanden worden onderzocht en waar nodig onderdeel van de integrale controles. In directe samenwerking met het Zorg- en Veiligheids-huis wordt voor kwetsbare groepen (denk aan verwarde personen, criminele families, drugscriminelen en jonge personen die het criminele pad opgaan) een aanpak afgesproken en uitgevoerd.

Mensenhandel is ook een vorm van ondermijning. Mensenhandelaren gebruiken slachtoffers door geweld en bedreiging, door misleiding of door misbruik te maken van een kwetsbare positie, met als doel persoonlijk gewin (seksuele uitbuiting, criminele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en gedwongen orgaandonatie). Mensenhandel speelt zich voornamelijk af onder de radar en is veelal niet zichtbaar. Gouda heeft sinds april 2021 een aandachtsfunctionaris mensenhandel. Deze functionaris richt zich in de aanpak vooral op het 1-signaleren, 2-inzetten op bewustwording en preventie, 3-hulp en opvang bieden aan slachtoffers, 4-handhaven en 5-samenwerken met o.a. ketenpartners.

De gemeente Gouda werkt verder aan het vergroten van de bewustwording van de ondermijnende activiteiten van de maatschappij en bewustwording in de bestuurlijke- en ambtelijke werkomgeving. Dit gebeurt door brede voorlichting, door presentaties op bijvoorbeeld scholen en in wijken en door bewustwordingscampagnes. Hierin speelt mede het Interventieteam, het RIEC en het HEIT een belangrijke ondersteunende rol met hun kennis- en expertise.

Ambities binnen dit thema

1. het team ondermijning is zichtbaar binnen de gemeentelijke organisatie en zet in op -bewustwording en preventie van- en vergroting weerbaarheid tegen ondermijning,
2. het team weegt de ondermijningssignalen en pakt casuïstiek integraal op zowel intern via het interventieteam, als extern met ketenpartners in RIEC-verband (o.a. met HEIT, Z&VH, Politie, belastingdienst, Arbeidsinspectie, AVIM, OM en de ODMH),
3. het proces rondom de in- en externe meldroutesignalen ondermijning (w.o. mensenhandel) is geborgd en bekend,
4. het informatie gestuurd werken van het team wordt versterkt en verbeterd, processen doorlopend aangescherpt en doorontwikkeld (vaststellen DPIA, implementeren registratiesysteem en analysetools en opstellen weging/criteria voor ondermijningssignalen),
5. de periodieke integrale controles (horeca, panden, garageboxen en bedrijventerreinen) worden geïntensiveerd en gestructureerd,
6. er wordt deelgenomen aan de pilot Bestuurlijke Handhaving (optimalisering Bestuurlijke rapportage en samenwerking stadstoezicht),
7. Inzet en toepassingsbereik van de Wet Bibob: De Wet Bibob is van toepassing op aangevraagde en reeds verleende gemeentelijke vergunningen. Onderzocht wordt of de Wet Bibob naast Alcohol- en exploitatievergunningen binnen de gemeente Gouda ook ingezet kan worden op andere beschikkingen, zoals vastgoedtransacties waarbij de gemeente partij is, WMO aanbestedingen, Wabo-vergunningen of in geval van kwetsbare branches mits vergunning-plichtig,
8. er worden samenwerkingsafspraken met de woningbouwcorporaties gemaakt over het proces rondom criminele activiteiten,
9. de criminele familieaanpak wordt in samenwerking met het Z&VH verder doorontwikkeld,
10. de ketenaanpak mensenhandel wordt versterkt door te blijven investeren in verbinding en samenwerking met partijen (en professionals) als Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), afdeling Vreemdelingenpolitie (AVIM), politie, Openbaar Ministerie (OM), Veilig Thuis e.a.,
11. wij blijven inzetten op bewustwording op ondermijning:
  - o gerichte campagnes voor de inwoners (en specifieke doelgroepen)
  - o investeren in het trainen van gemeentemedewerkers (vergroten bewustwording) t.a.v. mensenhandel en zorgen ervoor dat trainingen geborgd zijn binnen de organisatie en mensenhandel een terugkerend thema blijft.

3.2 De aanpak op gedigitaliseerde criminaliteit en cybercriminaliteit

De toenemende digitalisering van de samenleving maakt dat zowel de gemeente, haar partners als bewoners digitaal weerbaarder moeten worden tegen gedigitaliseerde criminaliteit. Gedigitaliseerde criminaliteit is een verzamelnaam voor doorgaans traditionele delicten waarbij gebruik gemaakt wordt van een ICT middel. Denk hierbij aan: online fraude (Tikkie, Whatsapp), sexting, doxing etc. Daarnaast is ook online aangejaagde ordeverstoring een vorm van criminaliteit waar de afdeling Veiligheid en Wijken (VNW) op voorbereid wil zijn. Cybercriminaliteit omvat strafbare feiten die worden gepleegd via een ICT middel én die gericht zijn op een ICT middel. De aanpak hiervan, waaronder dus ook de bescherming van digitale gemeentelijke gegevens en systemen, ligt primair bij de afdeling Informatie en Automatisering (INA). VNW is aan zet zodra crises ontstaan, vanuit hun taak op rampenbestrijding en crisisbeheersing, bijvoorbeeld door een cyberaanval. Een goede afstemming tussen beide afdelingen en oefenen met dit soort scenario's is hiervoor noodzakelijk. Voor de gemeente is het op dit moment nog onduidelijk welke ontwikkelingen op het gebied van cybercriminaliteit en gedigitaliseerde criminaliteit zij kan verwachten. Ook is nog onvoldoende in beeld wat de rol van de gemeente op dit thema kan zijn. Door het ontbreken van een beleidskader, wordt de aanpak op gedigitaliseerde criminaliteit en cybercriminaliteit de komende vier jaar een strategisch veiligheidsthema waar op moet worden ontwikkeld.

Ambities binnen dit thema

In 2023 en verder wordt geïnventariseerd wat er beschikbaar is aan mogelijke interventies en maatregelen om gedigitaliseerde criminaliteit tegen te gaan en inwoners en ondernemers in Gouda weerbaarder te maken. Waar mogelijk wordt geëvalueerd hoe effectief de geïnventariseerde interventies en maatregelen zijn. Op basis van deze inventarisatie wordt een selectie gemaakt van de interventies en maatregelen die we in Gouda in willen gaan zetten, om zo tot een sluitende aanpak (voor alle vormen en voor alle mogelijke slachtoffergroepen) op gedigitaliseerde criminaliteit te komen. Daarnaast wordt binnen rampbestrijding en crisisbeheersing, in samenwerking met INA, geoefend met scenario's met een cybercomponent.

3.3 De aanpak van woninginbraken en andere HIC

Een beperkt aantal individuen is verantwoordelijk voor een groot deel van de woninginbraken in de stad. Inmiddels heeft een deel van de notoire inbrekers in Gouda een last onder dwangsom voor het bij zich dragen van inbrekerswerktuigen. Een aantal keren is de dwangsom ook daadwerkelijk verbeurd en wordt de dwangsom afbetaald. Politie en gemeente werken hierin goed samen. Om trends en (woninginbraakinbraak)hotspots in beeld te houden zijn specifieke politiecijfers nodig. Met politie wordt bekeken welke informatie gedeeld kan worden binnen alle wet- en regelgeving op het gebied van privacy.

Zoals in het rapport van DSP is te lezen, zijn mooie resultaten behaald in het terugdringen van het aantal woninginbraken. Het aantal woninginbraken lag in Gouda in 2021 nog wel hoger dan gemiddeld in Nederland: 18,46 per 10.000 inwoners, t.o.v. 13,42 per 10.000 in Nederland gemiddeld. De impact op burgers die slachtoffer worden van een HIC-delict is vaak erg groot. Extra inzet is momenteel niet nodig, maar we hebben wel de ambitie om het huidige niveau stevig vast te houden. We consolideren dus onze inzet op HIC. Mochten de inbraakcijfers er aanleiding toe geven, dan kan de aanpak snel worden opgeschaald. Dit geldt ook voor de andere vormen van HIC.

Ambities binnen dit thema

Eerder was het streven een daling van 10 procent woninginbraken per jaar te bewerkstelligen. Voor de komende jaren is het doel om het aantal woninginbraken structureel onder het landelijk gemiddelde te krijgen en te houden. Daarnaast zetten we in op het verstoren van de genoemde veelplegers, een plan van aanpak stellen we hiervoor op.

3.4 De aanpak van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit

Het gaat goed met de meeste jongeren in Gouda. Zij kunnen zonder problemen opgroeien, naar school gaan en hun hobby's of sport uitoefenen. Zij komen niet in aanraking met politie of zorg. Dit geldt helaas niet voor alle jongeren in Gouda. In de vorige IVB Kadernota werd jeugd nog gezien als overkoepelende doelgroep. Ten aanzien van jeugd en jongvolwassenen geeft DSP nu aan dat dit een doelgroep betreft en als zodanig niet als prioriteit kan worden benoemd naast de overige benoemde strategische veiligheidsthema's. Het is echter wel een doelgroep die blijvend aandacht vraagt, mede doordat de ontwikkelingen onder jongeren door de toenemende digitalisering snel gaan. DSP stelt daarbij dat jongeren en jongvolwassenen een kwetsbare groep vormen die bij aanraking met criminaliteit het risico lopen verder af te glijden. De afgelopen jaren is met betrekking tot deze doelgroep ingezet op jeugdoverlast, woninginbraken, radicalisering en drugsproblematiek. Er lopen verschillende initiatieven en aanpakken waarvan gemeente en ketenpartners de indruk hebben dat ze op de goede weg zitten. De komende jaren is het zaak om de lopende aanpakken voort te zetten en te borgen, met hierbij aandacht voor achterliggende oorzaken van crimineel- of overlastgevend gedrag. Mede hierdoor en juist om de focus op jeugd

en jongeren te behouden, kiest gemeente Gouda er voor de aanpak van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit als consoliderend strategisch veiligheidsthema te benoemen. Binnen de thema's ondermijning en gedigitaliseerde criminaliteit is ook extra aandacht voor jongeren en jongvolwassenen, binnen de aanpak op ondermijning zijn de actielijnen 'jonge aanwas' en 'drugscriminaliteit' gedefinieerd.

Ambities binnen dit thema

De overkoepelende ambitie binnen dit thema is een sluitende aanpak op jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit waarbij jonge aanwas in (drugs)criminaliteit wordt voorkomen, voor welwillenden een uitweg uit (drugs)criminaliteit wordt geboden en preventief en repressief interventies worden ingezet op (overlastgevende) Goudse jeugd. Naast interventies als de Top-X aanpak, het Risicjongerenoverleg (RJO), het jongerenwerk, het Interventieteam en project Dealbreakers, investeert gemeente Gouda de komende jaren in een IPTA coach en het AJB programma. Daarnaast is recent gestart in Oost met een project van Noorda&Co en wordt een Persoonsgerichte Aanpak Lokaal (PGAL) opgezet. Binnen de genoemde inzet wordt waar mogelijk samengewerkt met gebiedsregie, Stadsmarinier, Stadstoezicht, Maatschappelijk Beleid en het Zorg en Veiligheidshuis en wordt aangesloten bij de beoogde Integrale langjarige buurtaanpak.

Persoonsgerichte Aanpak Lokaal

De PGAL is gericht op (potentiële) overlastgevende jeugdigen/jongvolwassenen tot 27 jaar. Vanuit o.a. het RJO komen vaak jongeren in beeld, die niet perse antecedenten hebben, maar wel continue voor overlast zorgen of bij jongeren staan die wel al in de criminaliteit zitten. Met hun gedrag wordt de veiligheid in de buurt op een negatieve manier beïnvloed. De PGAL is bedoeld om snel te acteren op casuïstiek, waarbij sprake is van openbare orde problematiek, veiligheid, maatschappelijke onrust of overlast. De PGAL moet jonge aanwas zo veel als mogelijk is voorkomen en er voor zorgen dat jongeren niet verder afglijden en/of recidiveren. Via de PGAL wordt een platform geboden voor casuïstiekbespreking, die nog geen opschaling naar het Veiligheidshuis behoeft, maar waarbij weldegelijk zorgen zijn. PGAL biedt de mogelijkheid om efficiënter en sneller te interveniëren. PGAL is laagdrempelig en biedt maatwerk.

Noorda&Co

In gebied Oost is in juli 2022 het Young Leaders programma en de pedagogische buurtaanpak van Noorda & Co van start gaan. Dit is een pedagogische activeringsprogramma voor risicjongeren in kwetsbare wijken, waarbij het programma tot doel heeft jongeren tot zelfbewuste personen te maken, die verantwoordelijkheid willen nemen in hun wijk (zogenoemde positieve rolmodellen).

AJB programma

Het AJB programma (Alleen jij bepaalt wie je bent) is in 2019 door het Nederlands Jeugd Instituut erkend als een effectief preventief gedragsprogramma. Het AJB programma heeft als doel het voorkomen, dan wel verminderen van de ontwikkeling van overlastgevend en/of delinquent gedrag. Dit wordt bereikt door het versterken van beschermende factoren en het verkleinen van risicofactoren voor dit gedrag.

IPTA

IPTA (Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid) is gericht op het voorkomen van daderschap bij jongeren (16-27 jarigen) in kwetsbare posities met problemen op meerdere leefgebieden. De doelgroep kenmerkt zich door bijvoorbeeld een licht verstandelijke beperking, met bijvoorbeeld schulden, schooluitval, werkloosheid, huisvestingsproblemen, het ontbreken van vaardigheden en een sociaal vangnet, waardoor er een verhoogd risico bestaat op (nog verder afglijden naar) crimineel gedrag. Een persoonlijke coach zal de jongere begeleiden op alle levensgebieden en hem of haar toeleiden naar een zinvolle dagbesteding, zoals werk, een bijbaan of school.

Dealbreakers

Gemeente Gouda is, samen met vijf andere gemeenten in 2021 gestart met de pilot Dealbreakers, om jonge aanwas in de drugscriminaliteit te voorkomen. De komende jaren zal dit project verder uitgerold worden. Geïnvesteed wordt in een projectleider Dealbreakers, om bestaande interventies (voorlichting aan middelbare scholieren, de escaperoom 'foute centen' en het inzetten van positieve rolmodellen), maar ook innovatieve interventies te onderzoeken, implementeren en duurzaam te borgen binnen de gemeente Gouda.

3.5 Polarisatie, radicalisering en extremisme

Het thema polarisatie, radicalisering en extremisme is uiteindelijk middels een amendement van de gemeenteraad als 5e strategisch veiligheidsthema benoemd. Polarisatie komt met name voort uit maatschappelijke ongelijkheid en gevoelens van ongenoegen tussen groepen mensen en tussen bewoners en instanties. De uitdaging voor de komende jaren ligt vooral bij het versterken van de verbinding met groepen en tussen groepen, zodat alle groepen zich gezien en gehoord voelen. Dit hangt vooral samen met kwetsbare wijken; met name op die plekken is er weinig sociale cohesie tussen verschillende

groepen bewoners. Dit vraagt om wijkgerichte integrale samenwerking tussen onder andere het sociaal domein, het zorgdomein, het ruimtelijk domein en het veiligheidsdomein.

De huidige Goudse aanpak van radicalisering is met name gericht op (potentiële) jihadisten. In het recent verschenen Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland concludeert de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) dat de terroristische dreiging in Nederland veelzijdiger en diffuser is dan een aantal jaar geleden. De dreiging komt niet overwegend meer vanuit het jihadisme, maar ook vanuit de rechts-extremistische hoek en vanuit complottheorieën binnen het radicale anti-overheidsprotest. Professionals binnen de gemeente Gouda herkennen dit landelijke beeld ook in Gouda. Dat vraagt om, behalve voortzetting van de huidige aanpak, een verbreding en verdieping van de aanpak van radicalisering waaraan de komende tijd zal worden gewerkt.

4. Overige thema's binnen het Integraal Veiligheidsbeleid

Het benoemen van strategische veiligheidsthema's en het daarbinnen benoemen van actielijnen, betekent niet dat overige thema's geen inzet vragen. Naast de vijf nu geprioriteerde thema's zijn er een aantal thema's binnen het IVB die door actualiteit op dit moment veel inzet vragen of door hun meerwaarde binnen de geprioriteerde thema's ook doorontwikkeling behoeven. Het betreft: de inzet op veilige opvang voor nieuwkomers/asielzoekers en de professionalisering van het beleid en de uitvoering rondom vergunningen. Daarnaast is het van belang om nieuwe ontwikkelingen nauwlettend in de gaten te houden en indien nodig prioriteiten en/of actielijnen te verleggen. Het integraal veiligheidsbeleid is adaptief en dynamisch. In de vorige periode is dit ook gebleken. Zo is halverwege de doorlooptijd van de IVB Kadernota 2019-2022 de aanpak van drugscriminaliteit toegevoegd als extra prioriteit.

4.1 De professionalisering van het beleid en de uitvoering rondom vergunningen

De gemeente verstrekt vergunningen en ontheffingen waarbij openbare orde en veiligheid een grote rol spelen. Denk aan aanvragen voor evenementenvergunningen, standplaatsvergunningen, horeca-exploatievergunningen, sluitingstijden of exploitatievergunningen voor seksinrichtingen en kennisgeving voor betogingen. Met name voor de grotere evenementen spelen openbare orde en veiligheid een grote rol waarbij de eventuele risico's in kaart worden gebracht

Er zijn grote stappen gezet in het professionaliseren van de uitvoer rondom vergunningen. Vooral ook de verbreding van de Bibob-toetsing binnen de horeca naar bezorg- en afhaalzaken is een goede stap geweest. Alle aanvragen voor een exploitatievergunning voor afhaal- en bezorgzaken in Gouda, worden nu getoetst aan de Wet Bibob. Met deze verbreding is een groot deel van de toegang tot de potentiële witwasmarkt bemoeilijkt. Nu deze grote inhaalslag is gerealiseerd, is het zaak blijvend oog te hebben voor andere vormen en aandachtsgebieden van ondermijning. Binnen het thema ondermijning wordt ook de uitbreiding van de Bibob-toetsing genoemd door DSP in hun advies. Indien Bibob-toetsing wordt uitgebreid is dit op basis van signalen uit de stad en op basis van onderbouwde informatie van politie. Daarnaast ligt er een uitdaging om op verschillende terreinen de beleidskaders te actualiseren of op te stellen. Denk hierbij aan de nieuwe invulling van het huidige horecaconvenant (sluitingstijdenbeleid).

De komende jaren wil gemeente Gouda: een verdere professionalisering van het beleid en de uitvoering rondom vergunningen bewerkstelligen, o.a. door positionering van de evenementencoördinator en versterking van het team door uitbreiding van de capaciteit op vergunningverlening, een versterking van de samenhang en samenwerking met Stadstoezicht en andere gemeentelijke afdelingen, meer verbinding met de organisatoren en ondernemers in de stad en hen optimaal faciliteren bij (vergunning)aanvragen. Daarnaast worden de processen voor de verschillende vergunningen, het zaakstelsel, de productenpagina website en de aanvraagformulieren verder op orde gebracht.

Inzet evenementencoördinator

In het afgelopen feestjaar Gouda750 is de inzet van een evenementencoördinator zeer waardevol gebleken. De evenementencoördinator heeft als spil tussen de diverse betrokkenen van evenementen gefungeerd. In de basis als eerste aanspreekpunt, maar daarnaast ook als verbindende factor tussen partijen om zo het proces van de totstandkoming van de vergunning en de uitvoering van het evenement soepel te laten verlopen. Nu dit een vaste functie wordt, kan op deze basis voortgebouwd worden, wat ten goede komt aan de verbinding met de stad. Door uitbreiding van de capaciteit op vergunningverlening is het tevens mogelijk de vergunningstrajecten tijdiger en kwalitatief beter te laten verlopen.

Herijking evenementen

We evalueren komende periode welke evenementen er zijn en hoe de subsidies zich verhouden tot onder andere brede prijsstijgingen en gevraagde veiligheidsmaatregelen.

Verkenning toepassingsmogelijkheden Bibob

Onderzocht wordt voor welke branches een Bibob-toets wenselijk is, onder andere op basis van landelijke ontwikkelingen op dit punt en afstemming met andere gemeentelijke afdelingen en betrokkenen. De uitvoering vraagt veel capaciteit, zo is gebleken bij de afhaal- en bezorgzaken. Een uitvoeringsplan met hierin aandacht voor benodigde capaciteit, vereiste functies en prioritering wordt hiervoor opgesteld.

Shisha

Aan het roken van waterpijpen (Shisha) kleven bepaalde gezondheidsrisico's voor de omgeving, zoals schadelijke dampen. Ook is bekend dat het gebruik van waterpijpen de nodige overlast voor de omgeving kan veroorzaken en een vergroot brandrisico geeft. Daarom hanteren we in Gouda sinds 2018 een ontmoedigingsbeleid om deze risico's zoveel mogelijk tegen te gaan.

4.2 Veilige opvang voor nieuwkomers/asielzoekers

Er is een grote crisis in de opvang van asielzoekers in Nederland. Asielzoekers worden ondergebracht in tenten en sportscholen of moeten zelfs buiten slapen omdat er voor hen geen plaats is. De doorstroom stagneert doordat er te weinig woningen beschikbaar zijn. De oorlog in Oekraïne zorgt voor een extra toestroom van mensen die onderdak nodig hebben. Het kabinet verwacht dat het aantal vluchtelingen uit Oekraïne naar Nederland snel gaat toenemen. De Veiligheidsregio Hollands Midden, waar Gouda onder valt, neemt ongeveer 3.000 opvangplekken voor Oekrainers voor haar rekening. De Rijksoverheid zoekt naar mogelijkheden om de instroom eerlijk te verdelen over de gemeenten in Nederland en neemt daarin verregaande maatregelen. De oplossing lijkt nog niet in zicht.

Gemeente Gouda neemt haar verantwoordelijkheid in deze kwestie door mensen (tijdelijk) opvang te bieden. Verschillende initiatieven zijn hiervoor genomen waaronder de opvang van asielzoekers op de hotelboot in het Gouwekanaal en het inrichten van een tijdelijke opvanglocatie voor gevluchte Oekrainers aan de Antwerpseweg. Ook maakt gemeente Gouda het mogelijk dat het Centraal orgaan opvang asielzoekers (COA) een tijdelijke noodopvanglocatie realiseert en exploiteert in het Molenwiekgebouw aan de Groningenweg. De gemeente is verantwoordelijk voor de veiligheid en leefbaarheid in het openbaar gebied. Eventuele ongewenste situaties op het gebied van veiligheid en/of leefbaarheid in relatie tot de opvang worden snel en effectief aangepakt waarbij het welbevinden van alle belanghebbenden wordt meegewogen. Vooraf wordt breed gecommuniceerd over eventueel nieuwe locaties voor opvang. Hierbij worden de inwoners van het gebied rondom de beoogde locatie actief benaderd. Onze gasten in de opvang worden goed geïnformeerd over de huisregels en andere regels die hier voor iedereen gelden.

5. Basisaanpak en doorlopende inzet

Een aantal taken binnen het IVB wordt regulier uitgevoerd. Op deze onderwerpen wordt een basisaanpak ingezet, die recht doet aan de taak of opgave die er op dat terrein ligt en worden ontwikkelingen ingezet indien dat in de praktijk nodig blijkt.

5.1 Aanpak sociale overlast

Het zwaartepunt van de aanpak op sociale overlast ligt binnen het sociaal domein. Zo is ook de totstandkoming van de Goudse variant van 'Skaeve Huse' de 'Gouwe Huse' opgepakt door het sociaal domein, dit vanzelfsprekend wel in goed overleg met het veiligheidsdomein. Gevaarlijke situaties en andere incidenten met een veiligheidscomponent worden door de afdeling VenW opgepakt, hierdoor heeft de afdeling een actieve signaalfunctie richting de rest van de organisatie. De inzet in Gouda bestaat uit de (uitgebreide) mogelijkheid tot gedragsaanwijzingen die de burgemeester mag opleggen, de inzet van de gebiedsregisseurs en stadsmarinier, de inzet van buurtbemiddeling en is er een meldpunt Zorg en Overlast.

5.2 Gebiedsregie

De gebiedsregisseurs Noord, Oost en West (waaronder centrum) werken dagelijks aan de leefbaarheid en veiligheid in Gouda. Gebiedsregie ondersteunt bewoners in de aanpak van overlast en is de verbindende schakel tussen bewoners, gemeente en instanties. De gebiedsregisseurs zijn de ogen en oren in de wijk, zij weten wat er speelt in de stad en binnen de gemeentelijke organisatie en adviseren verschillende afdelingen bij de vorming van beleid. De gebiedsregisseur beheert het netwerk van wijkprofessionals met o.a. wijkagenten, wijkboa's, sociaal team, jongerenwerk en woningcorporaties en is tevens contactpersoon voor wijkteams, buurtpreventieteams en andere georganiseerde bewonersgroepen. De inzet op de langjarige integrale buurtaanpak vanuit de afdeling Veiligheid en Wijken wordt onder andere vanuit gebiedsregie geleverd, hierbij is ook aandacht voor de kwaliteit van de openbare ruimte. Specifiek ten aanzien van jeugdoverlast is de inzet van gebiedsregie coördinerend en gericht op de locatie waar de overlast plaatsvindt. Deze inzet kan een fysieke maatregel zijn (verlichting, groen, verkeer), of te maken hebben met toezicht, schoonmaken/afval of herstel. Gebiedsregie signaleert aantasting van leefbaarheid door verzameling en gaat in gesprek met interne en externe partners om de situatie

te verbeteren. Dit kan gaan om het aanwijzen van plekken waar meer schoongemaakt moet worden (hotspots), het benaderen van ondernemers over het opruimen van de buitenruimte rondom de onderneming, het na bemiddeling (terug) plaatsen van afvalbakken of een bredere gebiedsaanpak bijvoorbeeld om de verrommeling van een hangplek van jongeren tegen te gaan. Dit is vaak een aanpak waarbij de jongeren zelf ook een rol hebben. De inzet op bewonersbetrokkenheid (o.a. community building, participatie) welzijn, jeugdactiviteiten en sport vallen tevens binnen de scope van gebiedsregie.

5.3 Cameratoezicht

In het kader van handhaving van de openbare orde (art. 151c gemeentewet) mogen camera's geplaatst worden in de openbare ruimte. Op grond van dit artikel kan de burgemeester besluiten tot plaatsing van camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats indien dat naar zijn oordeel in het belang van de handhaving van de openbare orde noodzakelijk is. Vanuit de privacywetgeving beschouwd is het een zwaar middel dat alleen mag worden ingezet als andere minder ingrijpende maatregelen niet hebben gewerkt. Cameratoezicht mag daarnaast alleen worden ingezet indien de betrokken inwoners hierover zijn geïnformeerd en aan strenge eisen op het gebied van privacy en gegevensbescherming wordt voldaan. Structureel cameratoezicht is nu onder ander van toepassing in de binnenstad en de winkelcentra van Gouda. Recent zijn de aanwijsbesluiten voor het cameratoezicht in Gouda voor de komende twee jaar vastgesteld.

5.4 Veilige jaarwisseling

Een multidisciplinaire werkgroep van gemeente, brandweer, cyclus en politie neemt jaarlijks maatregelen voor een veilig verloop van de jaarwisseling. Zij brengen risicolocaties in kaart en werken tijdens de jaarwisseling intensief samen volgens een operationeel draaiboek. De viering van de jaarwisseling is al jaren onderwerp van gesprek voor wat betreft het afsteken van vuurwerk. De landelijke politiek lijkt nog niet zover te zijn om het afsteken van vuurwerk aan banden te leggen (de beperkingen in het kader van coronamaatregelen niet meegerekend). Wel zijn er steeds meer gemeenten die het afsteken van vuurwerk anders willen, zo ook Gouda. Een aantal moties is aangenomen door de gemeenteraad. Het aantal vuurwerkrijezones wordt uitgebreid en onderzocht wordt in hoeverre een centrale vuurwerkrijze show georganiseerd kan worden. Een motie met grotere impact, zowel in de uitvoering als voor de inwoners van Gouda, roept op tot het opstellen van een meerjarenplan waarin het uitgangspunt is, het beperken van de negatieve impact van vuurwerk door middel van een stapsgewijze invoering van een algeheel verbod op consumentenvuurwerk. De komende jaren zal hier invulling aan worden gegeven.

5.5 Rampenbestrijding en crisisbeheersing

De gemeente heeft een wettelijke taak voor crisisbeheersing. Dit doet zij samen met andere gemeenten en de veiligheidsregio. Dit houdt in dat de gemeentelijke organisatie getraind en geoefend moet zijn voor calamiteiten en indien nodig ingezet kan worden. Thema's waar de veiligheidsregio zich mee bezighoudt zijn: natuur & klimaat, continuïteit vitale voorzieningen, gebouwde omgeving, mobiliteit & infrastructuur, gezondheid & veiligheid en publieke veiligheid. Voor Gouda zijn in het Regionaal Risicoprofiel de volgende risico's benoemd: het vervoer van gevaarlijke stoffen per spoor, overstromingen en ongeluk met drone of sportvliegtuig. Naast deze in het Regionaal Risicoprofiel genoemde risico's kan voor Gouda ook 'Opkomsttijden brandweer in delen van Gouda-Oost' als risico worden benoemd. Voor dat laatste punt voert de veiligheidsregio een verkenning uit naar mogelijke oplossingen voor dit aandachtspunt.

Binnen deze IVB Kadernota en het strategische veiligheidsthema gedigitaliseerde criminaliteit en cybercriminaliteit, is het tevens goed te benoemen dat Hyperconnectiviteit één van de geïdentificeerde aanjagers is. Aanjagers zijn trends of ontwikkelingen die de kans op de gevolgen van bestaande risico's voor de fysieke veiligheid binnen onze regio kunnen vergroten. Door hyperconnectiviteit kunnen gebeurtenissen zich razendsnel over de wereld verspreiden en maakt dat incidenten in het digitale domein (bijvoorbeeld cyber criminaliteit) fysieke effecten kunnen hebben en vice versa.

5.6 Prostitutiebeleid

Wij zijn in afwachting van het wetsvoorstel Wet regulering sekswerk (Wrs). Het doel van het wetsvoorstel is de exploitatie van seksbedrijven en sekswerk te reguleren om misstanden in de seksbranche te voorkomen of te verminderen. Wij volgen de landelijke ontwikkelingen op dit gebied nauwlettend. In Gouda is het vigerend prostitutiebeleid aangevuld met artikelen voor de exploitatie van seksbedrijven, escort en sekswerk door in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) regels te stellen. Bij constatering van (bedrijfsmatig) onvergund sekswerk kan op verschillende wijzen waarschuwend of handhavend worden opgetreden. Wij zetten in op het verkrijgen van meer zicht op deze branche en het verkrijgen van signalen van mensenhandel o.a. door het verrichten van integrale controles. Mocht er aanleiding zijn tot aanpassing van het huidige prostitutiebeleid alvorens de landelijke wet van kracht is, dan zal dit worden opgepakt. Het Haags Economisch Interventie Team (HEIT) is aangewezen als toezichthouder in Gouda en controleert met enige regelmaat de vergunde seksinrichting, daarnaast bezoekt de GGD jaarlijks deze seksinrichting voor voorlichting, vaccinaties Hepatitis B en testen op Soa's.

6. Toezicht en handhaving

Toezicht en handhaving zijn belangrijke instrumenten binnen het integraal veiligheidsbeleid. De handhavers en politie werken vanuit hun eigen rol, op basis van gelijkwaardigheid, aan de veiligheid en leefbaarheid van stad en wijk. Diverse ontwikkelingen maken dat er behoefte is aan een duidelijke visie op toezicht en handhaving. Actuele thema's waarbij de handhavers vaker worden betrokken zijn ondermijning en de aanpak van jeugdoverlast. Door de inzet van jeugdboa's en de boa met taakaccent ondermijning wordt aangesloten bij de ambities in het Integraal veiligheidsbeleid waardoor de inzet van toezicht en handhaving de aanpak op de verschillende thema's aanvult en versterkt. Daarnaast heeft toezicht en handhaving een belangrijke taak bij het voorkomen of signaleren van overtredingen van de wet- en regelgeving in de openbare ruimte en om alledaagse ergernissen en klein leed van inwoners en bezoekers aan te pakken. De verantwoordelijkheid voor de handhaving van de openbare orde blijft primair een taak van de politie.

BOA met taakaccent ondermijning

De rol van handhavers is divers. BOA's komen op veel plekken zoals horecagelegenheden, buurthuizen, industrieterreinen, de markt en spreken daar met veel mensen. Ook kunnen zij vanuit ruimere bevoegdheden dan bijvoorbeeld de politie achter de voordeur komen, waardoor zij een effectieve ketenpartner zijn. De aanvullende bevoegdheden worden gehaald uit het Bestuursrecht waarvoor de Goudse Boa's ook aangewezen zijn als toezichthouder. Het is zeer waardevol om de signalen in het dagelijks leven in Gouda te zien en te herkennen als zijnde directe- of indirecte ondermijningsactiviteiten, zodat signalen kunnen worden doorgegeven en de juiste keuzes kan worden gemaakt in de aanpak van ondermijning. Door de aanstelling van een BOA met het taakaccent ondermijning, wordt de inzetcapaciteit voor actief toezicht op ondermijning binnen Stadstoezicht vergroot. De BOA brengt brede kennis t.a.v. het signaleren van ondermijnende activiteiten in het dagelijks leven mee. Tevens vindt er (door bewuste roosterplanning) een actieve deling van kennis plaats waardoor in korte tijd de capaciteit tot het zien en herkennen van de juiste signalen wordt vergroot.

Jeugdboa's

Veel van de veiligheidsvraagstukken in Gouda kunnen direct gelinkt worden aan jeugd. Niet voor niets is in de ondermijningsaanpak speciale aandacht voor jonge aanwas en drugsgebruik en is de aanpak van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit als strategisch veiligheidsthema voor de komende vier jaar benoemd.

Door het inzetten van jeugdboa's wordt meer contact gelegd met jeugd op de vindplaatsen en op tijden dat zich veel jeugd op straat begeeft, ook in de nacht.

Zij spreken jongeren aan op hun onwenselijke gedrag en bekeuren hen als dat nodig is. Ook hebben zij de bevoegdheid om jongeren door te verwijzen naar HALT. Jeugdboa's treden niet alleen op wanneer het fout gaat met de jongeren, ook juist als het goed met ze gaat maakt de jeugdboa een praatje en houdt het contact.

Toezicht in burger

Het uniform van een toezichthouder heeft een preventieve werking: als bewoners een toezichthouder zien, verandert hun gedrag. Dat is doorgaans positief maar deze verandering is niet blijvend. Stadstoezicht krijgt namelijk vaak van inwoners te horen dat het correcte gedrag verdwijnt als de toezichthouder weer uit het zicht is. Het is daarom wenselijk om op sommige momenten niet direct zichtbaar als handhaver te arriveren op een locatie waar een melding is gedaan en om zo eventueel overlastgevend gedrag of overtredingen te kunnen observeren. Daarom wordt bij wijze van proef een half jaar ook gehandhaafd in burgerkleding. Als de inzet van handhaving in burgerkleding een positief effect heeft op de effectiviteit van de handhaving, dan draagt dit bij aan de leefbaarheid en veiligheid en zal dit structureel worden ingezet.

Overige inzet

BOA's zijn zichtbaar op straat en treden zo nodig op om buurten en wijken veilig en leefbaar te maken én te houden. Hieronder enkele thema's waar de toezichthouders en handhavers in de periode 2024-2027 verder op ingezet zullen worden. Deze lijst is niet limitatief, maar geeft een aantal thema's weer die op dit moment prioriteit hebben:

- Afval
- Jeugdoverlast
- Mobiliteit
- Ondermijning
- Handhaven APV en Drank en horecaverunningen
- Toezicht woninginbraken
- Cameratoezicht

- Milieu en hondenoverlast